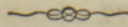

ԽՐԱՏԱԿԱՆ ԵՒ ԶՈՒԱՐՃԱԼԻ

Հ Ի Ն Ե Ի Ն Ո Ր Պ Ա Տ Մ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

* Քանի մը հողի գրքի մը վրայ խօսելով իրենց մէջ՝ կըսէին թէ շատ նոր նոր ու հետաքրքրական բաներ կան մէջը: Լէսսինկ գերմանացի բանաստեղծը դարձաւ ըստ անոնց. «Միայն թէ ափսոս որ անոր մէջի ճշմարիտ բաները նոր չեն, իսկ նորերը ճշմարիտ չեն»:

— Կարծեմ թէ մեր մէջ ալ այսպիսի գրքեր ու լրագիրներ պակաս չեն:

* Երկու գեղացիք կխօսէին իրարու հետ գարնան եղանակին լաւութեանը վրայ: Մէկն ըսաւ թէ «Այս բարակ անձրեւը թէ որ երկու օր ալ քշէ, գետնին տակի ամէն բաները դուրս կուգան: — Աստուած չընէ, կանչեց միւսը. գետնին տակը իմ երկու կանայքս կան թաղուած»:

— Իւր շահուն համար վէճ ընող մարդը այս երկրորդին կնամանի:

* Նկարչին մէկը երաժշտի մը պատկերը նկարելէն յետոյ՝ այն երաժշտին ճանչորներէն մէկքանիին կցուցընէ որ նոցա կարծիքը հասկընայ: Մէջերէն մէկը կսկսի պընդել թէ ամենեւին նման չէ պատկերը: — Այն միջոցին յանկարծ ներս կվազէ երաժշտին չորս տարեկան որդին, պատկերին առջեւը կկենայ ու ծափ զարնելով՝ հարիկս հարիկս կկանչէ: Նկարիչը շատ կախորժի այն վկայութենէն ու ժպտելով մը կգառնայ կնայի չհաւնող բարեկամին երեսը: Նա կհարցընէ տղուն թէ «Որդի, դուն ինչէն հասկըցար որ հարիկիդ պատկերն է: — Հապա ձեռքի քնարը» կըսէ տղան՝ զարմանք ցուցընելով:

— Կամ վայ կամ երանի աշխատանքիդ՝ եթէ դատաւորդ տղայ է կամ տղայամիտ:

* Մարդուն մէկը կռուասէր կին մը ունի եղեր. օր մը իրեն հագուստի համար չուխայ մը կգնէ. կինը անոր գոյնին չհաւնելով կկանչէ երեսին թէ «Դուն ամէն անգամ բանին գէշը կընտրես: — Իրաւունք ունիս, կըսէ էրիկը. քեզնէ սկսայ այդ բանը:

— Այսպէս շատ անգամ մարդս ինքզինքը կդատապարտէ:

* Երկու հողի պանդոկ մը կիջնան, տօպրակով ստակ կուտան պանդոկապետին որ պահէ, ու կապսպրեն որ երբ երկուքնին ի միասին ուզեն՝ այն ատեն միայն տայ տօպրակը: Քանի մը օրէն անոնցմէ մէկը կուգայ՝ տօպրակը կուզէ, ըսելով թէ մէկուն պարտք ունիմ, պիտի վճարեմ: Պանդոկապետը իւր խոստմունքը կմոռնայ, կհանէ ստակը կուտայ. առնողն ալ աներեւոյթ կըլինի: Շաբաթէ մը յետոյ միւսը կուգայ, եւ նոյնպէս տօպրակով ստակը կուզէ. երբոր պանդոկապետը կպատասխանէ թէ «Ես ստակը քու ընկերոջդ տուի», մարդը կըռնէ զպանդոկապետը՝ դատաստանի կկանչէ: Դատաւորը ծածուկ խորհուրդ կուտայ պանդոկապետին որ պատասխան տայ թէ «Ստակը գտայ, քովս է. երկուքդ մէկտեղ եկէք ուզեցէք, իսկոյն կյանձնեմ ձեզի»: Եւ այնպէս կազատի պանդոկապետը վնասէն:

— Շատ փափաքելի է որ ուրիշի խարդախութեանը զոհ եղած ամէն բարեմիտներն ալ գոնէ այսպիսի հնարքով մը ազատին իրենց քաշելու վնասներէն:

* Պանդոկի մը մէջ երկու զինուորականք իրարու կ'պատահին, մէկը գաղղիացի, միւսը սպանիացի: «Դուք փողի համար կռիւ կընէք, կըսէ սպանիացին, իսկ մեք պատուոյ համար: — Այնպէս է, կ'պատասխանէ գաղղիացին. ամէն մարդ չունեցած բանին համար կընէ կռիւը»:

— Մեր Հայերուն կռիւները արդեօք ինչ բանի համար են:

* Մարդուն մէկը այնքան դժբաղդ է եղեր որ ինչ բանի ալ ձեռք զարնէ՝ յաջողութիւն չգտներ: Օր մըն ալ նոր ձախորդութեան մը հանդիպելով՝ կըսէ յուսահատաբար. «Հասկըցայ, թէ որ ես գտակ կարող լինէի, անշուշտ մարդիկ անդուռս պիտի գային աշխարհք»:

— Յուսահատութիւնն ու դժբաղդութիւնը ինչեր ըսել կուտան մարդուս:

* Նասրէտտին խօճան օր մը պատին տակը նստեր՝ բոհած ալիւր (քալխան) կուտէ եղեր, քամին ալ մէկդիէն կիչէ ու կ'առնու կտանի բերնին տարած ալիւրը: Ճանչուրին մէկը անկից անցնելով կ'հարցընէ թէ «Ի՞նչ է կերածդ, հօճա: — Այսպէս որ երթամք՝ ոչինչ» կ'պատասխանէ Նասրէտտինը:

— Ապարդիւն աշխատաւորաց օրինակ ու միտքարանք:

* Երբոր մեծն Նափուէն էլպա կղզիէն փախաւ եկաւ Գաղղիա եւ կայսերութիւնը ձեռք առաւ, Լուդովիկոս ԺԸ թագաւորին իշխանաւորներէն ոմանք քովն եկան ու խոստացան որ հաւատարմութեամբ ծառայեն իրեն. «Գնացէք, գնացէք ձեր բանին՝ պարօններ, պատասխանեց Նափուէն. հարկաւոր

չեն ինծի կատուի նման մարդիկ. հաւատարիմ շունը իւր տիրոջը ետեւէն կերթայ. իսկ դուք աւելի մօտ էք տանը պատերուն՝ քան թէ մէջը բնակող տանտիրոջը»:

— Միտքս չէ թէ քանի հոգի մնացեր է Նափուէնին քովը...

* Մէնառաի անունով իտալացւոյն հարցուցեր են թէ «Աշխարհիս ո՞ր կողմը ապրիլը լաւ է»: Պատասխան տուեր է թէ «Ուր որ ծախքը եկամուտէն աւելի չէ, եւ ուր որ մարդիկ օրէնքէն աւելի զօրաւոր չեն»:

— Արդեօք ո՞ր երկիրն է այն:

* Սաստիկ յորդ անձրեւէ մը ետքը այնպիսի հեղեղներ կ'եննեն որ գեղացւոյն ջաղացքը կ'առնուն կտանին, երկրորդ օրը կը տեսնեն որ ջաղացական ձեռքը փայտ մը առած՝ ջրերուն մէջ բան կ'ինտուէ. «Ի՞նչ է փնտռածդ՝ աղբար» կըսեն դրացիները: «Չախչախը կ'ինտուեմ» կըսէ:

— Ո՞րքան մարդիկ կան որ ջաղացքը կորուսեր են ու չախչախը կ'ինտուեն յիմարաբար:

* Գաղղիոյ Փիլիպպոս Ա թագաւորը Լեւոն Ժ պապին հետ տեսնուած ժամանակին, պապական ճոխութեան վրայ զարմանք ցուցընելով կըսէ. «Աստուածաշնչին խօսքերուն որ նայիմք, հոգեւոր հովիւները աղքատութեամբ ու խեղճութեամբ կ'ապրէին»: Պապը պատասխան կուտայ թէ «Իրաւ է. բայց այդ այն ժամանակներուն համար ըսուած է որ թագաւորները հովուութիւն կընէին»:

— Ժամանակիս աշխարհականներուն ու եկեղեցականներուն համար խրատ մը կ'այարդեօք ասկից:

